

فهرست مطالب

پیشگفتار

مقدمه

۱	بخش اول: مفاهیم و کلیات.....
۲	مبحث اول: ورشکستگی.....
۲	گفتار اول: ورشکستگی و توقف.....
۲	(الف) تعریف.....
۳	(ب) ماهیت تاسیسی یا اعلامی.....
۴	(پ) ماهیت امری یا تکمیلی.....
۴	(ت) تصفیه امور ورشکستگی.....
۵	گفتار دوم: انواع ورشکستگی.....
۵	(الف) ورشکستگی عادی.....
۵	(ب) ورشکستگی به تقصیر.....
۶	(پ) ورشکستگی به تقلب.....
۸	گفتار سوم: آغاز و پایان ورشکستگی.....
۱۰	گفتار چهارم: اصول و قواعد و نظریه‌های ورشکستگی.....
۱۰	(الف) قاعده تقصیر سنگین.....
۱۱	(ب) اصل منع مداخله.....
۱۲	(پ) قاعده تساوی حقوق طلبکاران.....
۱۲	(ت) قاعده منع پرداخت یکطرفه.....
۱۳	(ث) اصل سرعت.....
۱۳	(ج) قاعده عدم تلازم.....
۱۳	(چ) نظریه عبور از شخصیت حقوقی.....

۱۵	گفتار پنجم: آثار ورشکستگی
۱۵	الف) منع مداخله
۱۵	ب) حال شدن دیون
۱۵	پ) بطلان معاملات
۱۶	ت) تعلیق دعاوی فردی
۱۶	ث) توقف اقدامات اجرایی
۱۷	مبحث دوم: انحلال
۱۷	گفتار اول: انحلال و ورشکستگی در قانون تجارت
۱۷	الف) ارتباط میان انحلال و ورشکستگی
۱۷	ب) اشکال انحلال
۱۸	پ) انحلال در انواع شرکت‌ها
۱۹	ت) تصفیه در انحلال
۲۱	ث) ورشکستگی شرکت بعد از انحلال
۲۱	ج) رجحان ورشکستگی بر انحلال
۲۲	گفتار دوم: انحلال و ورشکستگی در قانون مالیات‌های مستقیم
۲۲	الف) مواد قانونی اشاره کننده به انحلال
۲۶	ب) اقدامات حقوقی در انحلال
۲۷	بخش دوم: آینین دادرسی و اقدام
۲۸	مبحث اول: حقوقی ورشکستگی
۲۸	گفتار اول: دادخواست (خواهان)
۲۸	الف) شخص ورشکسته
۲۹	ب) بستانکاران
۳۰	پ) دادستان
۳۰	گفتار دوم: دادخواست (خوانده)
۳۷	گفتار سوم: صلاحیت
۳۷	الف) اشخاص حقیقی
۳۸	ب) اشخاص حقوقی
۳۸	گفتار چهارم: هزینه دادرسی

۴۰	گفتار پنجم: ابلاغ
۴۰	الف) ابلاغ اوراق قضایی در ورشکستگی
۴۰	ب) ابلاغ اوراق مالیاتی در ورشکستگی
۴۱	گفتار ششم: ورود ثالث
۴۱	گفتار هفتم: رای بدوي
۴۱	الف) خواص رای بدوي ورشکستگی
۴۳	ب) اعلام، اعلان یا ابلاغ حکم ورشکستگی
۴۵	گفتار هشتم: کیفیات آگاهی یابی بستانکاران از صدور حکم ورشکستگی
۴۵	الف) به عنوان خوانده دعوا
۴۵	ب) به عنوان ثالث
۴۷	گفتار نهم: اعتراضات عادی
۴۸	الف) اعتراض
۴۹	ب) تجدیدنظر
۵۰	پ) واخواهی
۵۰	گفتار دهم: اعتراضات فوق العاده
۵۰	الف) اعتراض شخص ثالث
۵۴	ب) اعاده دادرسی
۵۵	پ) فرجام خواهی
۵۶	ت) فرجام خواهی از طریق دادستان کل کشور
۵۶	ث) اعمال ماده ۴۷۷ ق.آ.د.ک (خلاف شرع بین)
۵۷	گفتار یازدهم: تعقیب کیفری
۵۷	الف) ورشکستگی به تقصیر
۵۸	ب) ورشکستگی به تقلب
۵۹	پ) اعلام ورشکستگی صوری
۶۱	ت) جرایم ارتکابی اشخاصی جز تاجر ورشکسته
۶۲	بحث دوم: تصفیه امور ورشکستگی
۶۳	گفتار اول: تصفیه طبق قانون تجارت

۶۹	گفتار دوم: تصفیه طبق قانون اداره تصفیه امور ورشکستگی
۶۹	الف) تصفیه فوری
۷۰	ب) تصفیه اختصاری
۷۱	پ) تصفیه عادی
۷۳	مبحث سوم: حقوقی تصفیه
۷۴	گفتار اول: دادخواست (خواهان، خوانده، خواسته)
۷۴	الف) خواهان
۷۵	ب) خوانده
۷۶	پ) خواسته
۷۶	گفتار دوم: هزینه دادرسی
۷۸	گفتار سوم: آراء و اعتراضات به آراء
۷۸	الف) آراء بدوى و تجدیدنظر
۷۸	ب) اعتراضات به آراء
۷۹	مبحث چهارم: مهلت‌ها و مواعيد
۷۹	گفتار اول: مهلت‌ها در حقوقی ورشکستگی
۸۰	گفتار دوم: مهلت‌ها در تصفیه امور ورشکستگی
۸۰	گفتار سوم: مهلت‌ها در حقوقی تصفیه
۸۳	بخش سوم: مالیات‌ستانی
۸۴	مبحث اول: فرآیند حقوقی در سازمان امور مالیاتی
۸۴	گفتار اول: قبل از صدور حکم ورشکستگی
۸۴	الف) اطلاع‌بابی و اطلاع‌رسانی
۸۵	ب) تحلیل وضعیت مالی و مالیاتی
۸۵	پ) طی آیین دادرسی
۸۶	گفتار دوم: بعد از صدور حکم ورشکستگی
۸۷	الف) اطلاع‌بابی و اطلاع‌رسانی
۸۷	ب) تحلیل وضعیت مالی و مالیاتی
۸۸	پ) طی آیین دادرسی
۸۸	ت) اعلام مطالبات

ث) طی آیین تصفیه.....	۸۹
مبحث دوم: فرآیند اجرایی در سازمان امور مالیاتی.....	۸۹
گفتار اول: اقدامات اجرایی	۹۰
گفتار دوم: اقدامات محدودیت‌ساز	۹۷
الف) تامین مالیات.....	۹۷
ب) ممنوع الخروجی.....	۹۸
پ) عدم صدور مفاصحساب مالیاتی.....	۹۹
ت) ایجاد محدودیت‌های ثبتی.....	۱۰۱
مبحث سوم: فرآیند مالیاتی در سازمان امور مالیاتی	۱۰۳
گفتار اول: ادوار مالیات نویسی.....	۱۰۳
الف) قبل از تاریخ توقف.....	۱۰۳
ب) تاریخ توقف تا تاریخ صدور حکم ورشکستگی (دوره مشکوک).....	۱۰۳
پ) تاریخ صدور حکم ورشکستگی به بعد.....	۱۰۴
گفتار دوم: انواع مطالبات مالیاتی	۱۰۷
الف) اصل و جریمه.....	۱۰۷
ب) مالیات بر مصرف و مالیات‌های تکلیفی و مالیات بر حقوق و.....	۱۰۹
گفتار سوم: علل غیرقابل رد بودن مطالبات مالیاتی توسط مرجع تصفیه.....	۱۰۹
الف) تنها مرجع قانونی تشخیص و تعیین مالیات، نظام مالیاتی است.....	۱۰۹
ب) اسناد مالیاتی، اسنادی است رسمی.....	۱۱۱
پ) ید ورشکسته نسبت به برخی مالیات‌ها، ید امانی است	۱۱۱
مبحث چهارم: مسئولیت مدیران	۱۱۱
گفتار اول: انواع مدیران.....	۱۱۱
الف) تعریف قانونگذار از مدیران.....	۱۱۱
ب) مدیر مسئول	۱۱۲
پ) مدیر موظف و غیر موظف.....	۱۱۳
ت) مسئولیت‌های مدیران	۱۱۳
گفتار دوم: ضمانت مدیران در ورشکستگی.....	۱۱۶

الف) انواع ضمانت در حقوق ایران.....	۱۱۶
ب) ضمانت مدیر ورشکسته.....	۱۱۸
پ) حدود ضمانت مدیران.....	۱۱۹
بخش چهارم: آسیب‌شناسی.....	۱۲۷
مبحث اول: آسیب‌های حوزه قانونی.....	۱۲۸
گفتار اول: تقنین جدید مالیاتی.....	۱۲۸
الف) تعیین تکلیف مالیات نویسی.....	۱۲۸
ب) رفع تعارضات قانونی مالیاتی و تصفیه ای.....	۱۲۹
گفتار دوم: تقنین جدید غیر مالیاتی.....	۱۳۲
الف) تقنین در حوزه قانون آینین دادرسی مدنی.....	۱۳۲
ب) تقنین در حوزه قانون تجارت و قانون اداره تصفیه امور ورشکستگی.....	۱۳۳
مبحث دوم: آسیب‌های حوزه سازمانی و مالیاتی.....	۱۳۴
گفتار اول: فقدان قرارگاه فرماندهی.....	۱۳۴
گفتار دوم: فقدان بانک اطلاعات و سامانه هوشمند.....	۱۳۵
گفتار سوم: فقدان آموزش‌های تخصصی و اختصاصی.....	۱۳۵
گفتار سوم: فقدان رویه و فرآیند واحد اقدام.....	۱۳۶
گفتار چهارم: فقدان شیوه نامه یا پروتکل مالیات نویسی برای ورشکسته.....	۱۳۶
گفتار پنجم: وصولی پایین از مطالبات اعلامی بالا.....	۱۳۷
مبحث سوم: آسیب‌های حوزه قضایی و تصفیه ای.....	۱۳۸
گفتار اول: حوزه قضایی.....	۱۳۸
الف) عدم استفاده از ظرفیت نظام مالیاتی.....	۱۳۸
ب) تعیین تاریخ توقف بعید.....	۱۳۸
پ) ارجاع امر کارشناسی به کارشناسان رسمی دادگستری.....	۱۳۹
ت) تعیین کارشناسان رسمی دادگستری به عنوان مدیر تصفیه.....	۱۳۹
ث) عدم اختصاص شعب ویژه برای موضوع ورشکستگی.....	۱۳۹
گفتار دوم: حوزه تصفیه‌ای.....	۱۴۰
الف) ارجاع امر کارشناسی مطالبات مالیاتی به کارشناسان رسمی دادگستری.....	۱۴۰
ب) جای خالی دولت الکترونیک در فرآیندهای راجع به ورشکستگی.....	۱۴۰

۱۴۱	پ) کاستی تعاملات میان دستگاهی
۱۴۲	ت) فقدان دسترسی عمومی به بانک اطلاعات ورشکستگی
۱۴۲	ث) هراستان، یک اداره تصفیه امور ورشکستگی
۱۴۲	ج) عدم ابلاغ آگهی صورت طبقه‌بندی بستانکاران به بستانکاران خاص
۱۴۳	بخش پنجم: مواد و نکات
۱۴۴	مبحث اول: مواد و نکات ورشکستگی در قانون تجارت
۱۷۶	مبحث دوم: مواد و نکات ورشکستگی در قانون اداره تصفیه امور ورشکستگی
۱۸۹	مبحث سوم: مواد و نکات ورشکستگی در آیینه اداره تصفیه امور ورشکستگی
۲۰۴	مبحث چهارم: مواد و نکات ورشکستگی در نظام نامه امور ورشکستگی قانون تجارت
۲۰۷	بخش ششم: نمونه‌ها
۲۰۸	مبحث اول: جداول
۲۰۸	۱- جدول تقسیم بندی ادوار فرآیندی
۲۰۹	۲- جدول فرآیند اقدام در سازمان
۲۱۰	۳- طرق اطلاع سازمان مالیاتی از حکم ورشکستگی
۲۱۱	۴- اصول و قواعد ورشکستگی
۲۱۲	۵- آگهی‌ها
۲۱۳	۶- مواعید و مهلت‌ها
۲۱۴	مبحث دوم: فرم‌ها
۲۱۴	۱- فرم صفر ورشکستگی
۲۱۵	۲- فرم یک ورشکستگی
۲۱۶	۳- فرم دو ورشکستگی
۲۱۷	مبحث سوم: مقررات
۲۱۷	۱- دستورالعمل ترتیبات اقدامات اجرایی برای اشخاص حقوقی
۲۱۸	۲- بخشنامه نحوه اجرای مقررات ماده ۱۹۸ ق.م
۲۱۹	۳- صور تجلیسه شورای عالی مالیاتی در مورد تعلق مالیات بر فعالیت شرکت منحله، بعد از انحلال
۲۲۰	۴- بخشنامه قضایی لزوم ورود دادستان‌ها در موضوع اعلام ورشکستگی صوری
۲۲۱	مبحث چهارم: آراء

۱- رای هیات عمومی دیوان عالی کشور راجع به حق استفاده کلیه دیان از اموال متوقف.....	۲۲۱
۲- رای هیات عمومی دیوان عالی کشور راجع به خسارات تاخیر پس از تاریخ توقف.....	۲۲۳
۳- رای هیات عمومی دیوان عالی کشور راجع به طبقه بستانکاری اداره مالیاتی...۲۲۶	
۴- رای هیات عمومی دیوان عالی کشور راجع به عدم انجام تکلیف موضوع ماده ۴۱۳ ق.ت.....	۲۲۶
۵- رای هیات عمومی دیوان عالی کشور راجع به تساوی حقوق بستانکاران.....۲۳۱	
۶- رای هیات عمومی دیوان عالی کشور راجع به مهلت اعتراض ثالث.....۲۳۶	
ج) رأي وحدت رویه شماره ۱۳۹۹/۰۴/۰۳ - ۷۸۹ هیأت عمومی دیوان عالی کشور.....۲۴۰	
گفتار دوم: آراء دیوان عدالت اداری.....۲۴۰	
۱- رای هیات عمومی راجع به عدم مسئولیت مدیران فاقد امضاء.....۲۴۰	
۲- رای هیات عمومی دیوان عدالت اداری راجع به لزوم اخذ مالیات های موضوع ماده ۱۸۷ ق.م قبل از صدور مفاضاحساب مالیاتی.....۲۴۸	
۳- رای هیات تخصصی دیوان عدالت اداری راجع به مسئولیت تضامنی مدیران ..۲۵۸	
گفتار سوم: آراء محاکم دادگستری ۲۶۳	
۱- نمونه رأي جامع دادگاه با موضوع صدور حکم ورشکستگی ۲۶۳	
۲- نمونه رأي با تاكيد بر نظريه عبور از شخصيت حقوقی ۲۸۳	
۳- نمونه رأي مهلت اعتراض به مردودی مطالبات ۲۸۶	
۴- نمونه حکم ورشکستگی ۲۸۶	
۵- نمونه رأي مبني بر لزوم خوانده قرار گرفتن بستانکاران ۲۸۸	
مبحث پنجم: نظريه ها ۲۹۱	
۱- امكان ورود دادگاه در موضوع اعلام دين صوري ۲۹۱	
۲- مالي يا غير مالي بودن دعواي اعتراض به آگهي صورت طبقه بندي بستانکاران و ...۲۹۲	
۳- چند موضوع راجع به ورشکستگی ۲۹۳	
۴- قرارداد ارافقى ۲۹۵	
۵- مسئولیت مدیران شرکت نسبت به خسارات تاخیر تادیه ۲۹۵	
۶- تعارض مواد ۴۲۳ و ۵۵۷ قانون تجارت ۲۹۷	

۷- جرایم مالیاتی و خسارت تاخیر تادیه موضوع رای شماره ۱۵۵	۲۹۸
۸- تعارض فرآیندهای مالیاتی و تصفیه‌ای و ممنوعیت ورود مراجع تصفیه به تعیین و تشخیص مالیات	۲۹۹
۹- امکان و نحوه تعقیب ورشکسته به تقصیر و تقلب	۳۰۰
۱۰- امکان صدور حکم ورشکستگی به تقصیر توسط دادگاه حقوقی	۳۰۱
۱۱- تفاوت توقيف و وثیقه در ایجاد حق ممتازه	۳۰۲
۱۲- اعمال بند ب ماده ۴۲۳ ق.ت و تصفیه فوری	۳۰۳
۱۳- صدور حکم به ورشکستگی شرکت منحله	۳۰۵
۱۴- امکان طرح دعوای ورشکستگی توسط سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی	۳۰۵
۱۵- طرف دعوا قرار گرفتن دادستان و بستانکاران	۳۰۶
۱۶- طرف دعوا قرار گرفتن دادستان و بستانکاران	۳۰۶
۱۷- مهلت اعتراض ثالث به حکم ورشکستگی	۳۰۸
۱۸- تعلیق خسارت تاخیر تا اعاده اعتبار و جایگاه مدیر تصفیه	۳۱۰
مبحث ششم: آگهی‌ها	۳۱۲
۱- نمونه آگهی حکم ورشکستگی	۳۱۲
۲- نمونه آگهی تصفیه فوری در مورد شرکت منحله	۳۱۴
۳- نمونه آگهی تصفیه فوری در مورد شرکت ورشکسته	۳۱۵
۴- نمونه آگهی صورت طبقه بندی بستانکاران	۳۱۵
۵- نمونه آگهی ختم ورشکستگی	۳۱۶
مبحث هفتم: گزارش نشست‌های تخصصی قضایی	۳۱۷
۱- گزارش نشست نقد رای: طرف دعوای ورشکستگی	۳۱۷
منابع و مأخذ	۳۲۳